

SLOVENEK

Velja po pošti:
za celo leto naprej .. K 30—
za en mesec .. " 5:30
za Nemčijo celoletno .. " 34—
za ostalo inozemstvo .. " 40—

V Ljubljani na doma:
za celo leto naprej .. K 28—
za en mesec .. " 5:30
V upravi prejeman mesečno .. " 2—

Sobotna izdaja:
za celo leto .. K 7—
za en mesec .. " 8—
za ostalo inozemstvo .. " 12—

Inzerati:
Enostopna pettivrsta (72 mm
štoka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat .. po 30 v
za dva in večkrat .. " 25 ..
pri večjih naročitih primeren
popust po dogovoru.

Poslano:
Enostopna pettivrsta po 60 v
Izahaja vsak dan izveniši ne-
delje in praznike, ob 3. uri pop.
Redna letna priloga vojni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Recepti se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 28.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Boj za proračun.

Dunaj, dne 23. oktobra 1917.

Današnja zbornična seja je izredno živahno obiskana. Po hodnikih je vse živo in v klubovih prostorih se vrše seja zborničkih strank. Vse razpravlja, ugiblje; kajti danes ob treh popoldne pada odločitev — ali vlada dobi proračun ali ne. Položaj je sedaj ob treh, ko pišem te vrste takle:

Za proračun je vlada imela zagotovljene Nemce in Poljake. Toda med Poljaki je danes vlada doživela poraz, ki je toliko občutnejši, ker ima vlada na razpolago le še dobro uro. Predlagan je namreč šestmesečni provizorij. Poljaki pa so danes sklenili, da glasujejo le za štirimesečni provizorij, tedaj bodo glasovali proti šestmesečnemu. In sicer je bilo razmerje glasov v tem glasovanju tako: Za šestmesečni provizorij je bilo le 24 Poljakov, 32 izmed navzočih je glasovalo proti. Ko so potem sklepali o štirimesečnem provizoriju, se je ugotovilo, da je 24 Poljakov za in 13 proti. Pomislimo pa, da to ni niti polovica poslancev Poljskega kluba, ki šteje 71 mož. Vsepoljaki, socialisti in poljska ljudska stranka so vladi zelo nevarni elementi.

Ze zadnje dni je vlada tekala za Ukrajinci ter jih lovila. Danes so Ukrajinci cel dan med seboj zborovali ter se pogajali z vlado. Uspeh je ta, da so se dali Ukrajinci toliko omejit, da se bodo odstranili od glasovanja. Kakor pa izvemo, je v ukrajinskem klubu ta predlog prodrle z enim glasom večine. Vlada je obljubila kompenzacija Ukrajincem: tri ukrajinske gimnazije, vojno odškodnino, v gospodarskih zavodih dobe Ukrajinci svoj oddelek in še nekaj takih drobtin. Koliko bo to Ukrajincem ustreženo, ne vemo. Vemo pa, da je svoječasni »Slovenski klub« dobil od vlade tudi zagotovilo za tri slovenske gimnazije, od katerih pa so doslej še vse tri nemške. Bukovinski Ukrajinci bodo glasovali za proračun.

»Jugoslovanski klub« ima sedaj ob 3. uri seja ter se udeleži glasovanja proti proračunu. Vsi Jugoslovani, ki so na Dunaju, so navzoči kot en mož. Manjkajo le štirje jugoslovanski poslanci, ki so vsled bolezni opravičeni. To so Činčija (v sanatorij v Zagrebu), Bikančič, Ivčević in Baljak. Slovenski poslanci so vsi zbrani tu, celo bolni dr. Vrsto vsek je došel.

V klubovi sea je bilo sklenjeno, da klub glasuje proti vsem točkam provizorija, ki jih predlaga vlada. Glede predlogov, ki so obsežani v proračunski predlogi in ki izvirajo iz zborničnih strank (to so: podpore, doklade itd.) je klub dal članom pro-

sto roko; bo pa glasoval zanje. Stališče Jugoslovanov je danes krepko in lepo očrtal posl. Hadnik.

Celo peščica Vsenemcev (dva do trije možje) so sklenili, da glasujejo proti proračunu v prictct proti vladi, s katero je nemški narod baje nezadovoljen.

Kakor se zdi, bo vlada danes dobila malo večino, čeprav seveda tudi presenečenja niso izključena. Vendar to je pribito, da je vlada še doživela velik poraz, ker sprejet bo v najboljšem slučaju le štirimesečni provizorij in ne šestmesečni.

Kot zanimivost bi bilo omeniti, da se bo danes prvič vršilo pomensko glasovanje po novem poslovniku. Po starem poslovniku je trajalo pomensko glasovanje najmanj 35 minut, če je v zbornici bilo mirno. Zapisnikar je bral imena vseh poslancev, ki so odgovarjali z »da« ali »ne«. Danes pa bodo poslanci glasovali po listkih, na katerih je že natisnjeno ime poslančev, in sicer so listki dvojne vrste: Beli z imenom poslančevim in »da«; rdeči z »ne«. N. pr. Rdeči listek: Vitez Josip Požečanik. Ne! Tako bodo danes glasovali Jugoslovani napram vsem vladnim predlogom.

X X X

Pri glasovanju, ki se je vršilo ob 5. uri zvečer, je bil z 243 proti 175 nemškimi glasovom odklonjen 6 mesečni provizorij. Sprejet pa je bil s poljskimi glasovi 4 mesečni provizorij — in sicer je glasovalo za 224 poslancev, proti 170. Ukrajinci so na hodnikih nestrpno čakali konca glasovanja, med katerim se je znani nemški hujšakač Humer zopet drl na vse grlo. Kazal je jezo nad porazom, ki so ga doživeli Nemci in vlada s svojim 6 mesečnim provizorijem.

Za štirimesečni proračunski provizorij so glasovali nemški nacionalci, nemški krščanski socialisti, Poljaki (tudi poljski socialni demokratje), Italijani iz Primorske, bukovinski Ukrajinci, Rumuni ter judovska poslanca Straucher in Reitzes.

Današnja seja.

V današnji sea je finančni minister dr. vitez pl. Wimmer opozarjal na težavno finančno stališče, ki je nastalo vsled množitve bankovcev. To ima svoj vzrok v zvišanju podpor itd. Vsled tega so zopet prizadeti tisti, ki uživajo te podpore. V kolikor državni izdatki niso kriti po davkih ali vojnih posojilih, gre na račun avstro-ogrške banke, vsled česar naraščajo bankovci. Vsi taki izdatki povzročajo množitev bankovnega prometa ter avto-

matično na ta način škodujejo gospodarstvu posameznika. Vsled tega priporoča varčnost ter vojno posojilo.

Predlogi, ki so bili stavljeni v zbornici: 50odstotna draginjska doklada za državne uslužbence, podpora državnim uslužbencem, predjumi deželam v znesku 60 milijonov kot draginjska doklada za učiteljstvo; 100 milijonov za obrtnike — vse to skupaj bo znašalo 600 milijonov. Vlada bo po možnosti napravila, kar bo najnujnejše. Tako bodo novembra državni uslužbenci dobili enkratno izdatno podporo.

Govor poslanca Hadnika.

Zakaj glasujemo proti vladi?

(Dunaj, 23. oktobra 1917.)

Visoka zbornica! Prvi govornik v tej razpravi je trdil, da Jugoslovani niso patriotični, ker hočejo glasovati proti proračunu. Temu nasproti si pa dovoljujem trditi, da ravno radi tega, ker ljubimo cesarja in domovino, hočemo glasovati proti proračunu. Za kaj se gre pri tem proračunu? G. poročevalec je jasno povedal, da primanjkuje 1800 milijonov kron brez onih 9 milijard, katere se zahtevajo za nadaljevanje vojske. Kateri patrijot more vendar biti za tak proračun, kateri more glasovati za nadaljevanje te strašne vojske? Ali še ni dovolj klanja, ali še nimamo dovolj državnih dolgov? Čez 60 milijard jih že štejejo in gotovo je, da se tudi v 100 letih ne bodo poplačali.

Vsled strašne, dolgotrajne vojske je skoraj vse naše gospodarsko življenje uničeno! Manjka nam živil, nimamo obleke, ne čevljev, ne mila, ne premoža, ne svetlobe. Naj se pomudim nekoliko pri zadnjem predmetu. V Avstriji imamo sicer veliko vodnih moči, toda še malo električnih naprav. Vkljub obljubam gospoda ministrskega predsednika tudi v bližnji bodočnosti ni upati, da bi se nove električne naprave uredile. Manjkalo bode denarja, manjkalo bode delavcev, manjkalo bode blaga. V Avstriji imamo tako malo bakra, da so nam že skoraj vse zvonove vzeli. V zadnjem času so zaplenili tudi piščalke pri orgljah. Niti ene tolažbe vernikom ne privoščijo. Nameravamo zapleniti še bakrene strelovođe. Ker v Avstriji pridobivamo le malo bakra, bode komaj v 10 letih mogoče, zaplenjene strelovođe nadomestiti. Kje naj vzamemo baker za električne naprave? Imamo precej plinarn. Toda tem primanjkuje premoža, radi tega je mnogo mest v temi. Manjša mesta so navezana

na petrolej. Petroleja pridelamo v Avstriji zadostno. Saj ga je okrog 6 milijonov kvintalov letno na razpolago. Skoraj dve tretjini se ga je navadno izvažalo, ker je zadostovala za domače potrebe ena tretjina. V sedanjem času nam pa državna oblast petrolej tako piclo deli, da pride na eno hišo vsaki mesec le pol litra petroleja. Ali more to zadostovati? Mislimo si kmečko hišo. Čez dan je treba naporno delati. Saj najboljših delavcev ni. Poklicani so bili v vojsko. Ko nastopi noč, je vse polno opravlil v kuhinji, v hlevu, v zelenjadni in vinski kleti. Šolski učenci bi morali narediti svoje šolske naloge. Toda luči ni, vse zaostane. In vendar zahteva državna oblast, naj da kmetica veliko pridelkov, več kakor pred vojsko. Naj bi državna oblast preskrbela vsaj zadostno petroleja! In za tako vlado, katera tako slabo skrbi za potrebe ljudstva, naj bi mi glasovali?

Tej vladi naj dovolimo sredstva, da vojsko nadaljuje in nas pripravi v še hujše težave?

Obračun z grofom Barbom. Zafiranje Slovencev.

Ali naj bi morebiti mi Jugoslovani zato glasovali za proračun, ker se nam pod to vlado v političnem oziru dobro godi? Gospod grof Barbo je trdil, da imamo na primer mi Slovenci na Kranjskem pravi raj, Nemci pa vice, če ne pravi pekcl. Temu nasproti pa moram izpovedati to-le: Na Kranjskem so našli 27.000 Nemcev po občevalnem jeziku, (ne pa po materinem jeziku), in 490.000 Slovencev. In vendar imajo Nemci dve čisto nemški polni gimnaziji, eno nemško realko, eno nemško meščansko šolo, ki je v okraju, v katerem morebiti niti 20 Nemcev. Občine v tem okraju morajo vzdrževati to šolo, za katero je nemško misleči bogataš dal poslo-pje s pogojem, da za vedno ostane nemška.

Gospod grof Barbo je tudi trdil, da imajo Slovenci obrtno šolo, Nemci pa ne. Ali je gospod grof pozabil, da obstoji v Kočevju že okrog 40 let obrtna šola, med tem ko se je slovenska obrtna šola v Ljubljani veliko pozneje ustanovila. Tudi šola za invalide se je preje ustanovila v Kočevju nego v Ljubljani.

Velemožnost nemškega narodnega sveta se tudi spozna iz tega, da je na Kranjskem, ki ima 95 odstotkov Slovencev in 5 odstotkov Nemcev, deželni predsednik Nemec, deželni sodni predsednik, finačni prokurator, sta tudi Nemca. Tudi finančni ravnatelj ni Slovenec. Eden deželnih šolskih nadzornikov je strog Nemec. Višji uradniki so navadno Nemci.

LISTEK.

Dr. Krek kot kribolazec.

Prijateljsem velikega ljubitelja narave dr. Kreka priobčujemo z dovoljenjem »Slovenskega Planinskega društva« spis »iz Trente čez Luknjo« (»Planinski Vestnik« 1904, št. 1, 2, 3, 4), ki nam pokaže drugega pokojnika v vsej njegovi zabavnosti in originalnosti. V umevanje nekaterih reminiscen iz maloruskega pesništva dostavmo, da so imeli ljubitelji ukrajinskega naroda med seboj društvo »Sič«, čigar hetman je bil dr. Krek. Člani so nosili tudi posebno imena. Pričakujemo, da nam kdo še izmed živečih »kozakov« opiše to »društvo«, ker je bilo pomembno tudi za naše slovsstvo.

iz Trente čez Luknjo.

Spisal Trentar.

Dragi Janez, ali kakor te še nazivljejo, Ostap, Tajni duh, Evangelist d.l. Naju veže tesna vez spominov. Dobro vsekakor, da jih malce predramim iz zasnulosti. In ti spomini, javljeni širšem svetu, nego sva midva, bodo morda kdaj še komu drugemu koristili v izogib »krutega hlače-cesarja«.

Štirje smo bili, ki smo si bili drug drugemu več nego zadosti — par dni zapore-

doma. Krasni dnevi, vredni hvaležnega in trajnega spomina!

A ko ločtve pride čas, nam žalost splava na obraz, in solze nam kroti le up, da pridemo spet kmalu vkup!

Od štirilistne deteljice sta se dva lista odtrgala in sfrlela na jug, na dolinsko, da se tam pretrgata nadalje ter sfrči eden niju s kolesom na trtorodno Vipavsko, drugi pa ostane na mestu ter počaka v megleni dolini ene ali pa še dveh žoltih jeseni. Hvala jima za lepe urice!

Janez in pa jaz se kar nisva mogla ločiti, a trebalo je. In pri vrčku piva sedeč, sva zrla od Tonderja tja proti Zadnjici ter v megleno oprsje čemernega Triglava.

»No, pojava no črez Luknjo!« pretrga neljubi molk mojega obotavljanja že do grla siti Janez, proseč in roteč.

»Ne morem, saj sem ti že povedal! Črez Vršič v Kranjsko goro!«

»E, kaj ne moreš, — nočeš!«

»Ne bodi no siten, saj veš, da bi te rad spremlil tudi črez Luknjo, pa nimam črevljev za to; pred dobrimi štirinajstimi dnevi sem jih vse pogulil, ko sva plezala z dr. Planinskem na Razor. Koliko pa imajo trentski samouki smolarji časa po leti, si tudi lahko misliš. In, ako bi se obetalo lepo vreme, bi nič ne rekel, pa bo dež, boš videl!«

Janez je umolknil, dasi nerad in dobro vedoč, da je v meni tudi gotovo por-

cijonček trme ali pa nagajivosti; strmel in mežikal pa je skozi naočnike vedno le še proti Zadnjici. —

Vstala sva in molče odšla — s hrbtom od cilja njegovih želja.

Janezu se ni mnogo ljubilo jesti in piti; gotovo pa je pogodil pravo, ko mi ije kaniš z žalostjo in postom omečiti srce! In ako bi bil jaz masleneša srca, bi se bil moral izjokati nad temi mrkimi in otožnimi pogledi, ki so imeli svoj izvor v prisilno-ovdanem srčecu... »veselje preč je preč«...

»Janez, no, pojva!« Milo me je pogledal, oko se mu je malce zaiskrilo.

»Kam, kod?«

»Črez — Luknjo!«

Srečna beseda, čudotvorno ime! Kakor bi ga bilo zadelo z viška, vstane, bulječ v mene, »pripravljen koj v kolenopad«, kakor bi rekel Zakrajski.

...

Bilo je skoraj eno popoldne v začetku avgusta, ko sva korakala od cerkve v Trenti proti Logu — Janez z mojo visoko planinsko palico, jaz pa z njegovo navadno cestno okovanko.

»Glej no, saj se bo še zvrnenilo, prav lepo bova imela!« in bržeč skozi naočnike po nebu, je dobri Janez iskal »nebnih razodenj«, da bi o tem naporej samega sebe prepričal.

»Kaj pomaga to, ako se tuintam megle malce vzdignejo, to je šele znamenje dežja — in pa moj tlakomer. Janez, ali misliš, da laže, oziroma, da ne napoveduje resnice? Točen je vedno kakor naš dohtar Tonak, ki med drugim že precej časa napoveduje, da se poroči, ali po njegovem, »da izvrši samomor«, in glej, zdaj misli v kratkem izvršiti svojo napoved. Bilo mu srečno!«

Stopala sva precej dobro proti Zadnjici ob vabeče šumljajoči vodi istega imena, prišla v dobri četrti uri v erarni pozd Veliki Prosek ter jo rezala dalje in dalje po klancu in poti mimo raztresenih trentskih letnih pristaj.

»To je čudovito krasno!« pretrga Janez molk, videč, da je zaneslo v čisto nepoznan, nov svet. Ni pač vedel, kam bi se ozrl prej, in vedel se je pač tako, kakor se vede vsakdo, ko pride prvič, pa tudi že drugič in tretjič v veledivno Zadnjico.

In naenkrat je hotel izvedeti za vsa imena vseh vrhov, in človek bi bil moral imeti troja usta, da bi uzadolovil tega upravičenega sitneža! Med tem se je namreč popolnoma po njegovi malo dvomni napovedi precej dobro zjasnilo in nastal je krasen popoldan; zato pa je bila Zadnjica v grozno slikovitem zobčastem vencu gora zelo krasna.

(Dalje.)

no priznanje je izrekel cesar oddelkom turških častnikov in vojakov, ki se tudi udeležujejo tega tečaja. Nato se je cesar peljal v Briksen, ki je bil sijajno okrašen. Sprejem se je vršil v knez nadškofijski palači. Nedeljo je vladar posvetil spominu. Na ta dan pred šestimi leti je bila blagoslovljena zveza, ki nam je dala cesarico. Dopoldne je bil cesar pri sv. maši, med mašo je prejel tudi sv. obhajilo. Popoldne se je cesar peljal v dolino Pässe, kjer je obiskal Sandhof, rojstni kraj Andreja Hoferja. Pozdravila sta ga oba pravnuka Andreja Hoferja.

Italijansko uradno poročilo.

22. oktobra. Včeraj ni bilo nobenih bojev pehote. Topovski boj se je pa na celi bojni črti živahno bil posebno pri Bovcu, pri Tolminu in južno od Vipavske doline.

23. oktobra. Avstrijski in nemški oddelki so včeraj besno napadali naše postojanke v Cadore na Monte Piano (jezero Misurina). Po vročem boju smo vrgli sovražnika z velikimi izgubami zanj. Naši naskakovni oddelki so danes zjutraj zopet osvojili osamljeni odsek jarka, ki je začasno ostal v njegovih rokah. Na ostalem pozorišču so se splošno živahno bili krajni boji. Odbili smo sovražne oddelke v dolini Cordovole in pri vходу v dolino Padole. Besno se je bil v raznih odsekih Julijskih alp ves dan topovski boj. Vreme je bilo ugodno nastopom v zraku. Naša letala so sestrelila dve sovražni letali; eno, bilo je nemško, je padlo pri Cargaro v naše črte, drugo pa pred naše postojanke severno od Podbate.

Italijanska zbornica ne deluje.

Curich, 23. oktobra. (K. u.) Zbornica je razpravljala o interpelacijah radi nezadostne množine kruha in o potrebi, da oprostite več poljedelcev od vojaške službe. Poljedelski minister je v svojem odgovoru naglašal, da se nahaja v Italiji v vojaški službi skoraj polovica poljedelskih delavcev. Italija posveti še vedno lahko več sil poljedelstvu, kakor n. pr. Francija, kjer se je od leta 1914 skrčilo obdelano polje za 35 odstotkov. Riž in koruzo bo dobila Italija tudi letos iz Indije in iz Amerike. Poljedelce oproščajo, kar le morejo. Neki socialistični poslanec je ministra prosil, naj odpusti letnika 1874 in 1875. Ministrski predsednik Boselli je izjavil, da nasprotuje predlogu. Sledilo je glasovanje po imenih. Pri glasovanju je zapustilo 100 poslancev dvorano, zbornica ni bila več sklepna.

Iz državnega zbora.

Ministrski svet.

Dunaj, 23. oktobra. (K. u.) Pod predsedstvom min. predsednika dr. viteza pl. Seidlerja je danes več časa zboroval ministrski svet, na katerem so bili vsi ministri navzoči.

Preosnova mladinskega kazenskega prava.

Dunaj, 23. oktobra. (K. u.) V pravosodnem odseku, ki se je posvetoval o zakonskem načrtu glede na mladinsko kazensko pravo, je pravosodni minister dr. vitez pl. Schauer opozarjal na nujno potrebo, da se uredi mladinsko kazensko pravo. Opozarjal je, da so se v zadnjih desetletjih nazori o mladinskih deliktih zelo izpremenili in na temeljno razliko starega in modernega nazora o odgovornosti. Pečal se je nato z najvažnejšimi novimi pravnimi uvedbami ne glede na kazni z ozirom na prisilno vzgojo in poleg kazni s pogodnim odpustom in z vodilnimi načeli glede na novo preuredbo kazenskega postopka proti mladoletnim. Soglasno se je sklenilo, da se prične podrobna razprava.

Vojni odsek.

Dunaj, 24. oktobra. (K. u.) V včerajšnji seji vojnega odseka je domobranski minister podmaršal Czap omenil izjavo, ki je padla v zadnji seji odseka in ki označuje ogrske čete naše armade kot tuje, da, celo sovražne čete. Minister je izjavil, da mora z vsjo odločnostjo zavrniti te izjave in prosil, naj gospodje premislijo, da sestoji naša armada iz milijonov državljanov in da se, samo ob sebi umevno, ne more preventivno popolnoma vplivati na dejanja vsakega vojaka. Posameznih dogodkov se ne sme posplošiti.

Begunski odsek gosposke zbornice.

Begunski odsek gosposke zbornice je danes črtal § 9 begunskega zakona, ki govori, da morajo vsi begunci, naj stanujejo kjerkoli, dobiti podporo za ves čas nazaj. Gospodje iz te zbornice magnatov pravijo, da so to storili v korist beguncev. Toda o tem bodo naši poslanci še govorili.

Za gospodarske zadeve slovenskega Stajerja.

Stajerski slovenski poslanci se snidejo danes, dne 24. t. m. ob 9. uri dopoldne v klubovih prostorih, da se posvetujejo o gospodarskih zadevah slovenskega Stajerja, nakar bodo intervenirali pri vseh pristojnih mestih.

Predlog poslanca dr. Lovro Pogačnika.

Poslanec dr. Lovro Pogačnik je stavil predlog, da se nujno podeli izdatna podpora pogorelcem v Gorenjem Jezeru, občina Stari trg pri Ložu.

Zdravstveni odsek.

Dr. Jankovič je danes poročal v zdravstvenem odseku v cesarski naredbi z dne 29. avgusta 1915 glede zdravljenja in praktičnega šolanja bolnih in ranjenih vojaških oseb. Temelji za razpravo se bo nadaljevala danes zvečer, kjer se bo tudi vršilo glasovanje.

Jugoslovanska državna misel.

Z ozirom na govor dr. Korošca v petkovni seji poslanske zbornice razpravljajo »Narodni Listy« z dne 22. t. m. v uvodnem članku obširno o delu za jugoslovansko državno misel, izraženo v deklaraciji, med Slovenci, Hrvati in Srbi. Omenjajo znano izjavo barona Chlumeckega, da »mora svobodna jugoslovanska država biti in to večno. Vprašanje je, ali z Avstrijo ali proti nji, ali s Habsburžani ali proti njim.« Končno povdarjajo: »Vprašanje jugoslovanske države ni šele otrok sedanje vojne. Pred javnost je stopilo v sedanji čiliki proti z objavo oktoberskega diplomata, toda bilo je potlačeno z avstro-ogrsko nageobjo iz leta 1867. Toda misel je bil vzpet čiviljena leta 1908 po rneksiji Bosne in Hercegovine. Tedaj je izšel tudi v založbi Freytaga na Dunaju zemljevid: Triaskarte der Habsburger Monarchie von Heinrich-Hanau« z uvodom. Hanau pravi, da je po rneksiji Bosne in Hercegovine stavil princ Liechtenstein predlog, naj se spremeni habsburška monarhija v triaristično državo. Hanau dotavlja, naj bi bila misel Liechtensteina realizirana na ta način, da bi bila ustanovljena jugoslovanska država iz Bosne, Hercegovine, Dalmacije, Hrvaške, Slavonije, Kranjske, dela Koroške in Stajerske, Goriške-Gradiščanske, Trsta in Istre. Ta država naj bi bila protiutež Ogrski državi, ki bi v kompenzacijo za Hrvatsko in Slavonijo dobila Galicijo s poljskimi deli Galicije in Bukovine in protiutež državi, sestavljeni iz ostalih avstrijskih dežel z nemško večino.

Dalje omenjajo »Narodni Listy« zemljevid jugoslovanske države dr. Nikola Bjelovučića (izdan pri Freytagu), katerega je založila slovanska knjigarna Gorenjec v Trstu pod naslovom: »Kraljevina Hrvatska v habsburški monarhiji«. Ta jugoslovanska država naj bi obsegala Hrvatsko in Slavonijo, Reko, Dalmacijo, Bosno in Hercegovino, Istro s Trstom, Goriško-Gradiščansko, Kranjsko, slovenski del Stajerske, del Koroške in Medmurja, ter Banat, Bačko in Vojvodino. To ozemlje bi obsegalo 7 milijonov Jugoslovancev.

Izpremenjena pri oproščenih črnovojnikih.

Pred kratkim je bilo razglašeno, da je nastala pri oproščenih črnovojnikih izpremenjena. Od merodajne strani se nam poroča, da je političnim oblastvom (okrajnim glavarstvom in magistratom) ravnokar došla tozadevna naredba. Smisel naredbe je:

Odslej bodo oprostitev trojne vrste: a) oprostitev za nedoločen čas, b) začasna oprostitev in c) oprostitev s končnim rokom.

a) pri trajno oproščenih (besedilo: oproščeni za nedoločen čas) ni izpremenjena.

b) Pri začasni oprostitvah (besedilo: za sedaj oproščeni do...) je namen ministrstva, dovoljevati oprostitev od roka do roka. V tem slučaju je pred potekom roka dovoljeno prositi za podaljšanje oprostiteve. Politične oblasti (v Ljubljani mestni vojaški urad) smejo le v tem slučaju slejkoprej dovoljevati čakalno pravico 6 tednov, v izrednih slučajih pa še 4 tedne.

c) Pri oprostitvah s končnim rokom (besedilo: oproščeni s končnim rokom do...) po preteku roka ni nadaljnje oprostiteve in dotičniku je prvi dan po poteku roka brez poziva odriniti k vojakom. Politične oblasti v tem slučaju nikakor ne smejo dovoljevati čakalne pravice, če se je tudi navzlic temu določilo vložila prošnja za izjemno podaljšanje.

Vse dosedanje terminirane oprostiteve, če ni v rešitvi, ki se je dostavila oprostencu, izrecno že povdarjeno: začasna oprostitev ali oprostitev s končnim rokom, je smatrati za rešitve s končnim rokom. Po preteku tega roka je potemtakem vsem terminovcem, ki nimajo v rešitvi omenjenih pripomb, brez poziva odriniti k vojakom.

Da pa terminirani brez pripomb ne bodo prehodu prizadeti, je dovoljeno izposlovati do 25. oktobra 1917 trajno oprostitev, začasno oprostitev ali pa oprostitev s končnim rokom. Prošnje je vlagati na dosedani način. Političnim oblastvom je dovoljeno dajati prošilcem, ki vložijo do 25. oktobra 1917 prošnje za uvrstitev v eno ali drugo skupino oproščencev, čakalno pravico do rešitve, najdalje pa do 1. januarja 1918. Kdor je zamudil rok 25. okto-

bra 1917, je zamudil čakalno pravico in mora po preteku dovoljene oprostiteve k vojakom. Ta odredba ne zadene onih, ki od ministrstva doslej še nimajo nikake rešitve in še vedno čakajo na rešitev.

Nemci lastniki blučev do Vzhodnega morja.
Velik nemški plen.

Berlin, 23. oktobra. (K. u.) Wolff: S popolno zasedbo otoka Dagö, kjer smo zaplenili več topov in velike zaloge, so vsi ključni vzhodnega Baltiškega morja popolnoma v nemških rokah. Nemško mornariško topništvo je že zasedlo in bo hitro popravilo deloma poškodovane obrežne utrdbe in baterije pri Zerebi, Kielkonau, Hundsortu, Kuiuvasku in Toifri. Posebno važne so pa zasedene letalne postaje Papensholm, Lebase in Arensburg, ki so se jih polastili deloma popolnoma nepoškodovanih Nemci in se jih takoj poslužili.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 23. oktobra. Veliki glavni stan:

Ves plen povodom operacij v Riškem zalivu znaša 20.130 ujetnikov, nad 100 topov, med njimi 47 težkih ladjinih topov, nekaj revolverskih topov, 150 strojnih pušk in metalcev min, nad 1200 vozil, do 2000 konj, 50 avtomobilov, 10 letal, 3 državne blagajne s 365.000 rublji, velike zaloge prtljage in vojnega blaga.

Med Vzhodnim in Črnim morjem se niso večji boji nikjer razvili.

Nemci se izkrcali na Estskem.

Rusko uradno poročilo.

22. oktobra. Vzhodno morje: Na morju se boji 21. okt. niso razvili. Pri vrodu v Finski zaliv smo izsledili nemške podmorske čolne. Pripeljali so velike sovražne bojne sile. Nemške torpedovke so obstrlejevale 21. t. m. ob 10. uri dopoldne naše čete, ki so stražile obal in so pričele izkrcavati čete na polotoku Werder, ki leži vzhodno od otoka Moon. Zasedle so zahodni del polotoka.

Rusko brodovje pobegne na švedsko.

Stockholm, 23. oktobra. (K. u.) Tukajšnji dopisnik lista »Chicago Tribune« je brzojavil danes svojem listu: Rusko brodovje je sklenilo, da uide zopori, ki mu grozi, v Botniški zaliv na švedsko stran, kjer ostane internirano, dokler se ne bo vojska končala. Posadke nameravajo radi prehranjevalnih težav s švedskega poslati v Rusijo.

Osvojitve otokov Oesel, Moon in Dagö.

Berlin, 22. oktobra. (K. u.) Wolff: Maršal princu Leopoldu Bavarskemu je brzojavil cesar Viljem. S skupnim delom in v skupnem boju z mojo mornarico so se pripravili in izvedli lepi uspehi, ki so jih tvoje preizkušene čete priborile, ker so vzele otoke Oesel, Moon in Dagö. Vrla pehota, ki so jo podpirali topništvo, pionirji in metalci min, je zrušila s kolesarji povsod sovražni odpor. Krepko je nastopala, njej gre zahvala, ker so se operacije hitro izvedle. Vsem vojskovodjem, štabom in četam, ki so povsod prispevali k slavi nemškega orožja, izražam moje popolno priznanje in zahvalo domovine za to, kar so storili. — Viljem. Rex.

Načelniku admiralnega štaba je brzojavil cesar: Maršal pl. Hindenburg mi poroča, da se je skupno sodelovanje armade

in mornarice, ko so se vzeli otoki Oesel, Moon in Dagö, tako izrazito izvedlo, kolikor si je le mogoče misliti. Skupne priprave generalnega in mornariškega štaba operacij na morju so ustvarili temelj uspehu. Požrtvovalnost častnikov in moštva mornarice je pripravila, zavarovala in podpirala prevoz izkrcevalnih čet. Deli pomorskih čet so v več bojih potisnili sovražno brodovje nazaj, mu zadali težke izgube in večkrat posegli v boj na suhem. Veselim se, ker je moja mornarica dokazala svojo sposobnost, da smo udarili. Popolno priznanje in zahvalo domovine izražam voditeljem, poveljnikom in posadkam prizadetih vojnih sil. — Viljem. Rex.

Izpraznjevanje Petrograda.

Curich, 23. oktobra. Celotna slika Petrograda se je od petka izpremenila. Vlada je odredila, da morajo biti železniške proge v Moskvo in Kazanj proste radi državnih prevozov in zalog. Veleposlaniki zaveznikov nameravajo do zadnjega vztrajati v Petrogradu. Premožni sloji zapuščajo mesto, Nemci se ne boje, pač se pa boje samo oblasti sovjeta, ki Petrograda ne zapusti. Padec vlade odkrito pripravljajo na 2. novembra, ko bo zboroval splošen kongres delavskega in vojaškega sveta. Anarhija se vedno bolj širi. O kmečkih uporih poročajo iz cele osrednje Rusije. Število upornikov je vedno višje.

Zasedanje pre-parlamenta.

Petrograd, 22. oktobra. (K. u.) Agencija. Urad pre-parlamenta je določil na teden tri seje. Na torkovi seji bodo razpravljali o Kerenskijevem poročilu glede na vprašanje narodne obrambe.

Ustavodajalna zbornica bo zborovala v Moskvi.

Stockholm, 24. oktobra. (K. u.) Petrograjske »Birževija Vjedomosti« poročajo, da je ruska vlada sklenila sklicati ustavodajalno skupščino v Moskvo. Vlada se bo preselila v Moskvo še leta novembra. — Kronstadtski sovjet je sklenil, da obtoži Kerenskega, ker je v svojem dnevnem povelju severni armadi očital kronstadtski posadki, da svoje dolžnosti ni izpolnila.

Radi upora bolševikov

so obtožili, kakor poroča »Novo Vreme«, 150 oseb.

Revolucijski generalni štab v Petrogradu.

Petrograd, 23. oktobra. (K. u.) Sovjet je sklenil, da ustanovi poseben revolucijski generalni štab v obrambo mesta.

Boj proti anarhiji.

Petrograd, 23. oktobra. (K. u.) Uradno: Notranji minister je pozval činovnike v vseh provincah, naj trezne sloje pritegnejo na boj proti anarhiji.

Carjeva rodbina se bo zopet preselila.

Kodanj, 23. oktobra. (K. u.) Iz Petrograda: Vladni komisar, ki so ga odposlali v Tobolsk, je predlagal, naj se stan carjeve rodbine premesti v nov, samoten kraj, ker tudi v samostanu, v kateri se je pred kratkim preselila, ne more mirno živeti. Velika množica neprestano oblega samostan, prepeva in kleče moli.

Nemški uspehi na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 23. oktobra. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Rupreta Bavarskega.

Boji, ki so se razvili včeraj zjutraj na Flandrskem med Draabankom in Poelcappelle, so trajali do večera. Iz povelj, ki smo jih našli, so nameravali Francozi in Angleži z napadom napredovati dva do dva in pol kilometra za našo prednjo črto.

Sovražnika, ki je začetkoma le na južnem robu gozda Houtloulster vdrl globlje v naš brambni odsek, smo s protinapadom vrgli. Privedene sovražne ojačbe malega pridobljenega prostora v globini 300 m in v širini 1200 m niso razširile. Pri Poelcappelle smo v boju, ki se je valil sem in tja, naše prednje črte utrdnin držali ali zopet vzeli proti močnim napadom Angležev. Na ostalih mestih bojišča se je sovražni naval popolnoma izjalovil. Napadali so v globokih vrstah tudi odsek bojne črte na obeh straneh Cheluvelde; tam se je v naši obrambi zrušila sila angleškega sunka, ki ni nikjer napredoval do naših ovir. Francozi in Angleži so imeli v našem osredotočenem ognju krvave izgube in so nam prepustili ujetnike. V bitki včeraj na Flandrskem smo popolnoma uspeli.

Bojna skupina nemškega cesarjeviča.

Topovska bitka severnozahodno od Soissons se je pričela opoldne z vso silo; v mestnem jutra so malo streljali, Francozi so izvažali le poizvedovalne sunke. Silovito je divjal boj zvečer na bojišču, streljali so z vsemi kalibri, med Ailette malce vzdagnejo, to je šele znamenje dejne in Brave. Ko se je pričelo mračiti, ie so

izkaznice za kruh in sladkor, v soboto, dne 27. oktobra izkaznice za petrolej in vprašalne pole za premož.

Ij Gg. krušni komisarji se opozarjajo na objavo glede razdeljevanja kart za petrolej.

Ij Sveža repa na rdečo in rumene izkaznice A. Stranke, ki imajo rdečo in rumene izkaznice, zaznamovane s črko A, prejmejo svežo repo v četrtek dne 25. oktobra popoldne na Poljanski cesti št. 15. Red je tale: Od 1. do 2. ure rdeče izkaznice A št. 1—100, od 2. do pol 3. ure rdeče izkaznice A št. 101 do konca, in od pol 3 do pol 4. ure vse rumene izkaznice A. Vsaka oseba dobi 5 kg repe, kilogram stane 10 vin. Pripravite vreče.

Ij Sveža repa na rdečo izkaznice brez A. Stranke, ki imajo rdečo izkaznice brez A št. 1—150 prejmejo svežo repo v četrtek dne 25. t. m. popoldne na Poljanski cesti št. 15. Od pol 4. do pol 5. ure št. 1—100, od pol 5. do 5. ure št. 101—150. Vsaka oseba dobi 5 kg repe, kilogram stane 10 vin.

Ij Oddaja mesa na rdečo izkaznice. Mestna aprovizacija bo oddajala v četrtek dne 25. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa meso na rdečo izkaznice brez A. Določeno je tale red: Od 2. do pol 3. ure št. 1—200, od pol 3. do 3. ure št. 201—400, od 3. do pol 4. ure št. 401—600, od pol 4. do 4. ure št. 601—800, od 4. do pol 5. ure št. 801 do konca. 1 oseba dobi en četrk kg, 2 osebi pol kg, 3 do 4 osebe tri četrk kg, 5 do 6 oseb 1 kg, 7 do 8 oseb eno in en četrk kg, več oseb eno in pol kg. Kilogram stane 2 K.

Ij Meso na rdečo in rumene izkaznice A. Mestna aprovizacija bo oddajala v četrtek dne 25. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa meso na rdečo in rumene izkaznice, zaznamovane s črko A od pol 5. do 5. ure rdeče izkaznice A št. 1 do konca, od 5. ure dalje rumene izkaznice A.

Ij Repe. Mestna aprovizacija je pridobila nekaj vagonov sveže repe. To repo že oddaja ubožni akciji po zelo znižani ceni, prejele jo bodo tudi druge stranke, toda le toliko, kolikor jo rabijo za lastno rodbinsko potrebo. Pri tem prihajajo v prvi vrsti v poštev one rodbine, ki bi si rade same doma napravile kislo repo. Razpisujemo torej glede repe zgluševanje strank I. okraja za četrtek dne 25. t. m. popoldne in popoldne. Nakazila in pojasnila bo dal aprovizacijski urad v svoji pisarni na Poljanski cesti št. 13/I., oddelek za sadje. Najmanjša oddajna množina je za osebo 20 kg, kilogram stane 40 v. V manjših množinah bo prodajala mestna aprovizacija repo na trgu.

Ij Našla se je srebrna ženska ura z zapestnico. Dobi se pri Julijani Anžič, Hradeckega vas št. 24.

Primorske novice.

Ustanova v spomin dr. Kreka za gospodarske in kulturne zadeve goriških begunccev. Da počaste spomin nesmrtnega zagovornika nesrečnih izgnancev dr. Kreka, so sklenili Goričani, kakor smo poročali, zbirati še posebej za posebno ustanovo v spomin dr. Kreka za gospodarske in kulturne zadeve goriških Slovencev. V ta namen se je osnoval v soboto sledeči peteročlenski odbor: prof. Berbuč, dr. Franko, poslanec Gorjup, dr. Kobal in svečar Kopač.

Džamija na Soči. Za mnogoštevilne mohamedance, ki se bore na soški fronti, so zgradili prekrasno džamijo, v kateri bodo mogli vsaj posamezni oddelki izvrševati svoje verske dolžnosti. Sam sarajevski reis-el-ulema kakor tudi vojaški muftija odideta k slovesni otvoritvi.

Pric. kr. okr. glavarstvu v Ljubljani n. novo ustanovljeni urad za odmero begunske podpore uraduje za stranke samo ob sredah in sobotah od 2.—5. ure popoldne. Nove prijave se sprejemajo samo ob sredah.

Ivan Rojce, dekan toliminski naznanja svojim po svetu raztresenim duhovnikom, da se je naselil na Bledu št. 6, vila »Vesna«. Na Bledu uraduje tudi tolimnsko županstvo. Tu čakamo, da se kmalu vrnemo v naš Tolmin.

Zaslugam priznanje pa čast. Med odlikovanimi duhovniki-begunci Goričani, kojih imena so bila objavljena v »Slovenca« št. 236 z dne 15. oktobra leta 1917, bi moral biti tudi vlč. g. Alojz Quaglia, duhoven v pokouju v Goriči, sedaj begunec v Kandiji. Omenjeni je bival v Goriči še 2 dni, ko so jo Italijani zasedli. Posrečilo se mu je pobegniti. Za dokazano hrabrost pred sovražnikom je prejel: Zlati križec s krono in meči z vojno delovno prijajo. Zaslugam čast!

Jožef Jelerčič iz Ježice-Bate, zdaj k. u. k. Holslog Dellah Nr. 5, Stürklberger St. Veit, Koroško, išče svojo družino, katera naj mu naznani svoj naslov.

Nesreča. V Batujah so našli dečki škaflo, katero so hoteli odpreti. Na enkrat eksplodira in poškrabi s fosforjem dva 8 letna dečka Alberta Lipovč št. 24 in Evgenija Krušec št. 3. Oba sta umrla v bolnišnici. Take škafle mečejo v zračnem boju Italijani na naše zrakoplove.

Gregor Hojak, begunec iz Čepovana, stanuje sedaj z družino v Tušendolu št. 7, občina Talči vrh, pošta Črhomelj, Dolenjsko.

Kot zamenjani invalidi so se vrnili iz ruskega ujetništva: Andrej Sturm iz vasi Nozno št. 11, občina Kožbana in Franc ter Jernej Strgar iz vasi Bute št. 7 in 9, občina Volče. Ker nič ne vedo za svoje domače, jim pošiljajo tem potom iskrene pozdrave in jih prosijo, naj jim pišejo na naslov: K. u. k. Res. Spit. Nr. 2, Bar. 5/27, Pardubice, Češko.

Ciganka in kontesa. Kdor ima priliko občevali s Tržačani laške narodnosti — bodi pristni Lahi ali pa poitaljančeni Nemci in Slovenci — je lahko opazil, koliko praznovernih vrah je med njimi. Bolznej in ljubezni, sreči in nesreči iščejo vzroke in leka v praznovernih vražah. In to re le pripisajo ljudstvo, marveč tudi možički krogi in kakor kaže naslednji slučaj, celo aristokracijo. H kontesi Waldenstein, ki življenje v Sv. Mariji Magdaleni Spodnji, je prišla te dni prositi milodarov 3letna ciganka Marija Korš. Ob njenem pogledu na je spomnila konteso, da je slišala praviti, kako moč imajo ciganke, da so prave čaravnice in t. d. Kdor ve, morda bi ta ciganka vedela pomagati tudi njeni težko bolni hčerki, kateri zdravniki ne morejo pomagati? Začela je ciganko izpraševati, ji pripovedovati... Ciganka, seveda, je stvar takoj razumela in velikodušno obljubila vso svojo pomoč. Zahtevala je, naj ji dajo vso krušne izkaznice, kolikor jih je v hiši, da jih ponese blagoslovit k nekemu duhovniku, nakar jih prinesse nazaj. Kontesa ji je s težkim srcem izročila nakaznice za 25 kilogramov kruha, za nagrado pa ji je dala dve rjuhi, dve srajci in en predpasnik. Ciganka je odšla in se seveda ni več vrnila.

Radi oslabeledosti se je onevestil v Trstu 70letni Maksimilijan Cori. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Gospodarske težke.

Saharina ni. Z Dunaja poročajo, da je prodaja saharina ustavljena. Kot vzrok navajajo, da tovarna saharina v Boguminu v Šleziji radi pomanjkanja premoža in surovin ne more delati. Večina dunajskih kavaren je brez saharina.

Liter mleka 6 kron. Pred kratkim smo poročali, da stane liter mleka v Splitu 4 kronc, sedaj pa poroča »Naše Jedinstvo«, da je poskočila cena mleku na 6 K.

Nagrade za oves. C. kr. urad za ljudsko prehrano je brzojavno sporočil, da dobe nagrade za oves naknadno izplačane tudi oni posestniki, ki so oddali letošnji oves za vojaštvo že v prejšnjih mesecih.

S seje Trboveljske premožkopne družbe. Upravni odbor Trboveljske premožkopne družbe je imel nedavno sejo. Direkcija objavlja poročilo o tej seji in pravi, da je produkcija premoža nazadovala, ker delavstvo opravi znatno manj dela, čemur je deloma krivo nedostatno hranjenje, deloma pa je produkcija manjša zaradi letošnjih trajnih nalivov, ki so povzročili usade na dnevnem kopu, kjer so potem nakopali mnogo manj premoža. Do konca septembra je producirala družba 150.000 ton premoža manj nego prejšnje leto v tistem času. Razen tega so se znatno zvišali pridelovalni stroški zaradi rabsodbe pritožbene komisije meseca junija telega leta, s katero so se znatno zvišale mezde in doklade in zaradi novele k zakonu o bolniškem zavarovanju. Ministrstvo za javna dela je sicer priznalo zvišanje cen, ki na teh višjih izdatkov ne pokrije, ker družba dobavlja premož večino za vojaške zavode in državne železnice, za katere pa višje cene še ne veljajo. Pogodbe s temi odjemalci se morajo glede na cene izpremeniti, čeprav se odjemalci branijo, ker bi sicer dobava premoža po sedanjih pogojih povzročila družbi več nego dva milijona kron izgube. Zadnje dni so družbeni delavci stavili generalnemu ravnateljstvu znatno zahtevo, da bi se potrojile po pritožbeni komisiji priznane doklade in bo ta zahteva očividno prišla pred pritožbeno komisijo. Če se izpolnijo želje delavstva, bo s tem obremenjena družba znatno za več milijonov na leto. V teh okoliščinah se ne more še zdati približno sklepati, kakšne bodo dividende v tem poslovnem letu. Tako poroča v »Neue Freie Presse« generalni ravnateljstvo in pripravljaja prebivalstvo na novične cene.

Iz ujetništva.

Iz italijanskega ujetništva pošiljajo pozdrave: Desetnik Jos. Brunkele, Mavverlen pri Črnomlju; desetnik Jurij Molc, Podgora ob Kolpi; poddesetnik Peter Radovic, Preloka pri Vinici; poddesetnik Iv. Rom, Toplivrh; ujeti so bili 19. avgusta in so doslej zdravi.

V ruskem ujetništvu se nahajajo sledeči Slovenci: Josip Jurkovič in Marinč Ivan, oba iz obč. Fara; Klarič Anton, Janetič Ivan iz obč. Banjaloka, okr. Kočevje, vsi zdravi.

Iz ruskega ujetništva pošiljajo pozdrave: narednik Ivan Gregorič, Ihan; narednik Ivan Lapajne, Idrija; inž. Ignacij Miklič, Staritr pri Trebnjem; Fran Strojan, Uljava vas; četovodja Karel Novak, Ljubljana; vsi od 27. domobranskega polka; Viljem Papež, Tolčava-Zagradec; lov. bat.; Riko Rojc, Žužemberk; Alojzij Koželj, Nevece pri Krki; Jožef Gereca, Mirna, vsi trije od 17. pešpolka. — Iz ruskega ujetništva se je oglasil Franc Urbančič iz Gorenjega Logatca št. 47. Poroča, da je bil zajet dne 9. avgusta t. l. ter da naslova ne more poslati, ker grede naprej.

Pri bolečinah v hrbtu in križu, nagneju za krče v želodcu in spodnjem delu telesa vodi raba naravne »Franz-Josef« grenčice do neoviranega, rednega odvajanja, izdatne prebave, zmanjšane nabiranja plinov in bolešno stanje jame izginjati.

Zahvala.

Vsem, ki so nas tolažili v tej težki izgubi in spremili na zadnji poti našega dobrega nepozabnega

Nandeta,

izrekamo najtoplejšo zahvalo. Prav posebno zahvalmo preč. g. vojnelega kurata Jankota Cegnar za njegovo naklonjenost, da je pokojnika ob pokopu blagoslovil. Poplačati ne moremo vsi petrežljivosti, s katero je stregla gospodična Mimi Lekanova našemu Nandetu v vseh njegovih težkih, trpljenja polnih urah in mu uprva s samaritansko ljubeznijo lajšala njegove muke; zato jo naj ljubi Bog za dobroto in za vso poštrevanost tisočero popača. Zahvaljujemo blagor. g. deželnega tajnika dr. Ferdinanda Tomazič za vso njegovo osebno naklonjenost in za spremstvo na zadnji poti nadalje za deputacijo št. Peterškega »Orla«, ki je izkazala zadnjo čast svojemu bratu, iskrena pa zahvala vrlim invalidom iz rezervne bol. št. 4, ki so v tako polnem številu spremili svojega ljubelega tovariša do groba, in vsem, ki so položili na njegovo krsto toliko cvetlja in rož, ter kličemo: Bog plačaj vsem!

V Ljubljani, dne 24. 10. 1917.

Globoko žalujejo rodbine: Segs, Janco, Jesenko.

Izrejeno in pošteno

dekke za vse

primerne starosti, ki zna kuhati in peči kruh se sprejme na deželi poleg dveh poslov. Dopisi s prepisi spričeval in navedbo plače s polnim naslovom na upravo »Slovenca« pod št. 2727.

Gospodična

ki je par let samostojno vodila knjigarno, išče primerne službe.

Nastopi takoj ali pozneje; gre tudi v kak komptoar, ker je izvežbana v vseh pisarniških poslih. Ponudbe pod November 1000 na upravo »Slovenca«.

Acetilenski aparat

z 12 svetilkami v dobrem stanu je naprodaj pri Ivanu Slabanja, Kamnik.

Samo pri meni

morete po visoki cenl prodati lepe, čiste, dobro posušene

gobe

Kupim vsako množino. Da prihranim stroške in pota, jih prevzamem na željo tudi na domu prodajalca, ako mi naznani svoj natančen naslov in pa množino posušenih gob. Obrnite se zaupno name, Nikomur ne bode žal.

FRANČIŠKA OPEKA, trgovka na Vrhniki.

Vinski kamen,

suhe gobe, kumno, med, vosek, sveže in suho sadje, smrekove storže, sploh vse deželne in gozdne pridelke, kakor tudi vinske sode in vse vrste praznih vreč kupi vsako množino po najvišjih cenah veletrgovina Anton Koleno, Celje. 1854 (1)

Kupim

vinske drože ter tropine

v vsaki množini. Cenjene ponudbe naj se pošiljajo tvrdki Robert Diehl, Celje.

Meblovano mesečno sobo

posebnim vhodom, priprosto hrano ter vso oskrbo iste solidne gospod. uslužben v katoliški tiskarni, pri kaki dobri družini v sredi mesta. Naslove sprejema uprava lista pod šifro »soba s hrano«.

Zamaške

novc in stare kupi vsako množino tvrdka JELAČIN & Ko. Ljubljana ljubljanska industrija probkovih zamaškov.

Pridno dekle za vse

ki zna tudi nekoliko kuhati, se sprejme takoj. Ponudbe s sliko na naslov ga. Mija Moll, soproga trgovca, Trbovlje 1, Stajersko.

Sprejem starejšo postrežnico

ki bi pomagala tudi nekoliko pri gospodinjstvu. Naslov je pri upravi lista. 2668

Sprejme se takoj poslovedja ali poslovedkinja

za restavracijo in kavarno. Zahteva se zmožnost slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, strokovna izobrazba, pridna in energična moč. Plača po dogovoru. Ponudbe na upravnistvo lista pod »Poslovedja 2667«.

Učiteljica

sprejema privatno pouk v slovensčini in nemščini za ljudske šole.

Sv. Petra nasip št. 59 pritrilže od 1. do 2. ure popoldne.

Kupim 3. dobro ohranjeno

vinske sode

á od 20—30 hl. Ponudbe na A. Čufer, Jesenice Gorenjsko.

Kupi se vsaka, tudi najmanjša množina, dobro posušenih

olupkov brušek in jabolk

vsako posebej, po 2 K in dobro posušene prešenine brušek in jabolk po 80 vtr. kg. Ponudbe in pošiljatev se prosil na tvrdko Franc Kos v Ljubljani.

Vojno-posojilno zavarovanje

Opozarjamo slavno občinstvo že sedaj na

vojnoposojilno zavarovanje

Nižje-avstrijske deželne zavarovalnice

Krajska deželna podružnica Ljubljana, Marije Terezije cesta 12.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša ljubljena sestra, oziroma svakinja in teta

Marija Peterlin

po kratki mukepolni bolezni, previdena s sv. zakramenti včeraj ob 6. uri zjutraj mirno v Gospodu zaspala

Pogreb predrage rajnice se vrši danes ob 4. uri pop. iz hiše žalosti Mestni trg 24 na pokopališče k Sv. Križu.

Blago pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin.

LJUBLJANA, dne 24. oktobra 1917.

Žalujejo rodine:

Peterlin-Tavčar-Kovačič

Sporočamo, da se je preselil v večno življenje prečastiti gospod

Vinko Kavčič

duhovnik

Umrl je dne 17. oktobra ob polosmih zvečer v Kranju, previden in lepo pripravljen. Pokopan je bil v petek 19. t. m. ob štirih popoldne.

Iskreno zahvaljujemo vse udeležence, prečastito duhovščino, zastopnike c. kr. oblasti in šolstva, častito Marijino družbo, obrtne pomočnike in dobrotnike.

Prežalostni ostali

starši, brat, sestra, sorodniki.

Dr. Matija Laurenčič, okrajni sodnik-predstojnik v Podgradu, naznanja s težkim srcem sorodnikom, prijateljem in znancem v imenu svoje matere **Marijane**, v lastnem imenu ter imenu brata **Ioana** in sester **Marije** in **Frančiške**, da je v soboto, dne 20. oktobra 1917 v Vrhpolju pri Vipavi njihov predobri mož in ljubljani oče

Franc

previden s svetimi zakramenti udano in mirno v Gospodu zaspal. — Pogreb v ponedeljek, dne 22. oktobra s sv. mašo. Priporoča se v molitev.

Mesto posebnega obvestila.

2732

Zavarovanje na VII. vojno posojilo.

C. kr. austr. zaklad za vdove in sirote, zavarovalni oddelek,

deželna poslovalnica v Ljubljani, Franca Jožefa nabrežje 1,

bo sprejema na temelju dogovora s c. kr. priv. življenjsko

zavarovalnico **Avstr. Feniks** na Dunaju

zavarovanja tudi na sedmo vojno posojilo,

in sicer pod najugodnejšimi pogoji.

☛ **Upejajo se novi načini zavarovanja.** ☛

Tako zavarovanje olajša vsakomur zajeetje VII. vojnega posojila z malimi delnimi vplačili v daljši ali krajši dobi.

Pojasnila dajejo tudi naše poslovalnice v oseh političnih okrajih.

Kupim

kmetsko posestvo

na Gorenjskem ali Dolenjskem blizu železnice. — Pismene ponudbe se prosijo na upravo lista pod „Posestvo“ 2694

POZOR

Približno 60 oralov mladozaraščenega **smrekovega gozda** z majhnim posestvom vred;

lepo posestvo s hišo v prometnem trgu na Dolenjskem,

700 litrov pristnega, čistega **malinovega soka**, — **tračna pila** 750 mm, — **dinamo** za električno luč (10 luči) s ploščo, — **min** za koruzo drobiti, — 1 vagon **javorjevih desk** 20 mm debelih, — 140 kg **politur-laka**, — 20 kg **sikativfirneža**, — nekaj rdeče in zelene **oljnate barve** je na prodaj. — Kje pove upravnishvo »Slovenca« pod št. 2678. (5)

Prodasta se dva visoka konja

konja

vojaštva prosta.

Več se izve pri

županstvu št. Vid nad Ljubljano.

Tisk »Katoliške Tiskarne«.

mati, tašča in stara mati, gospa

Franc Szantner naznanja v svojem ter v imenu svojih otrok **Kristine Szantner**, ravnateljca **Franc Szantnerja**, **Adele B'eyle** roj. **Szantner**, **Robertja Szantnerja**, svojega zeta skladatelja **Karola Bleyle** ter svoje vnukinje **Marione** vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je njegova iskrenoljubljena soproga oziroma

ELIZABETA SZANTNER

v torek dne 23. oktobra 1917 ob 5. uri popoldne po dolgi, mukepolni bolezni, previdena s tolažili sv. vere boguvdano preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v četrtek dne 25. oktobra 1917 ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti Slovenski trg št. 3 na pokopališče k sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah.

V LJUBLJANI, dne 24. oktobra 1917.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.